

”KAIKKI VOIVAT TOIMIA YHDESSÄ”

5.-9. luokka

Tavoitteet

Tavoitteena on kehittää yhteistoiminta taitoja ja ylittää tyttöjen ja poikien väliset sosiaalirajat työskentelyssä. Ilmaisuleikkeillä houkutellaan varhaisnuoria toimimaan, puhumaan ja työskentelemään rohkeammin. Harjoituksen kehittävät oppilaiden taitoja toimia ryhmässä.

Valmistautuminen

Tutustu harjoituksiin ja valmistaudu toimimaan harjoitusten ohjaajana. harjoitukset eivät tarvitse mitään lisämateriaali ja ne voidaan toteuttaa luokassa, kunhan pulpetit siirretään syrjään. Toimi joustavasti eli voit myös jättää tilanteen mukaan jonkin harjoituksen pois, tai toistaa niitä oppilaiden toiveiden mukaan, jos aika ei riitä. Tärkeää on kertoa tunnin tavoite ja koota oppiminen tunti lopussa, jotta oppilaatkin ymmärtävät tunnin merkityksen.

Työskentelykerran sisältö

Tavoitteen ilmoittaminen

Tämän tunnin tarkoituksena on harjoitella yhteistyötaitoa, joia tarvitaan kaikessa kanssakäymisessä. Teemme yhdessä helppoja improvisaatioharjoituksia. Improvisaatio tarkoittaa työskentelyä, jossa pitää nopeasti hyväksyä toisen tai toisten idea ja jatkaa tekemistä siitä. Se vaatii toisen kuuntelemista, joka on yhteistyötaidoista usein se vaikein. Teemme harjoituksia jotka vaikeutuvat tehtävä tehtävältä. Miltä kuulostaa, haluatteko kokeilla miten onnistutaan?

Opettajalle: Muista, että näyttäminen on monta kertaa tehokkaampi tapa esitellä ja ohjeista tehtävä, kuin yrittää kertoa se sannallisesti

Ameeba -lämmittelyleikki

Kaikki ovat aluksi ameeboja. Ameeban täytyy taistella toisen ameeban kanssa päästäkseen ravuksi, ravun on taisteltava ravun kanssa päästäkseen jänikseksi. Jäniksestä tulee seuraavaksi karhu ja lopulta ihminen. Taistelu tapahtuu kivi-paperi-sakset -tyyliin. Voittaja siis pääsee yhden tason ylöspäin, ja häviöjä tippuu yhden alaspäin (voidaan myös pelata niin, että häviöjä ei tipu alaspäin vaan pysyy samalla tasolla kunnes voittaa). Tavoitteena on leikkiä niin kauan, että kaikki ovat ihmisiä (yleensä näin ei käy, joten ryhmän täytyy olla sellainen, jossa ”häviäminen” ei ole kauhistus).

Sen, millä tasolla kukin leikkijä on, tunnistaa liikkeistä ja ääntelyistä. Tasot ja niiden järjestys on hyvä kirjoittaa taululle tms. sekä kerrata leikin alussa liikkeet ja ääntelyt tarpeeksi useaan kertaan, jotta ei tule sekaannuksia. Ameeba tekee käsillä rintaintiliikettä ja hokee ”ameeeeba”, rapu tekee kädet ojennettuina eteenpäin ”leikkaavaa” liikettä käsillä ja hokee ”naps, naps”, jänis heiluttelee käsiä korvina pään yläpuolella ja hokee ”fläpäti, fläpäti”, ja karhu taasen koukkaa ”tassulla” ja hokee ”mur, mur”. Ihmisiksi päässeet seuraavat leikkiä sivusta. Tämä leikki on hauska jäänmurtaja leikki, jossa tulee huomaamatta toimittua eri oppilaiden kanssa.

1-2-omanimi -harjoitus

Aseta oppilaat piiriin. Sovitaan että, luetellaan piirissä numeroita numerojärjestyksessä oppilas kerrallaan. Muuten ollaan paikoillaan ja sanotaan numero, mutta jos luku kuuluu kolmosen kertotauluun esim. kolme, sen kohdalla sanotaan oman nimi ja hypätään. Leikki alkaa.

Ensimmäinen oppilas sanoo "Yksi", toinen "Kaksi", kolmas hyppää ilmaan ja sanoo oman nimensä, neljäs sanoo "Neljä" jne. Ylimääräisiä liikkeitä ei saa tehdä. Kun joku mokaa omalla kohdallaan, hän tuulettaa ja ottaa muulta ryhmältä raikuvat aplodit vastaan.

Mitä sinä teet? -ryhmäharjoitus

Jaa oppilaat kahteen ryhmään, jotka kummatkin muodostavat piirin. Yksi vapaaehtoinen kummastakin ryhmästä menee oman piirinsä keskelle ja alkaa miimisen tekemisen (esim. tanssii balettia). Joku piiristä kysyy: Mitä sinä teet? ja keskellä olija vastaa keksimällä jonkin muun tekemisen (esim. ulkoilutan koiraa). Tämän jälkeen kysyjä menee vuorostaan piirin keskellä ja alkaa miimisesti ”ulkoiluttamaan koiraa”, mutta kun häneltä kysytään mitä hän tekee pitää oppilaan keksiä taas uusi tekeminen. Harjoitusta jatketaan kunnes kaikki ovat käyneet piirin keskellä ainakin kerran.

Hei, mitä sinä teet? -pariharjoitus

Jaa oppilaat pareihin, mielellään sekaparit eli tyttö poika -parit. Jatketaan äskeistä harjoitusta pariharjoituksena. Sovitaan ensin pareissa kumpi on A ja B. A aloittaa ryhtymällä ensin tekemään jotain arkista toimintaa miimisesti. B seuraa vieressä ja antaa A:n rauhassa rakentaa omaa toimintaansa. Hetken päästä B kysyy: ”Hei, mitä sinä teet?” A jatkaa toimintaansa ja vastaa jonkin tekemisen, joka ei ole sama tai lähellä hänen juuri tekemäänsä. B ryhtyy välittömästi toteuttamaan tätä toimintaa. A jatkaa myös omaa toimintaansa ja vie sen kunnolla loppuun, ja ryhtyy vasta sen jälkeen seuraamaan mitä B tekee. Sitten onkin A:n vuoro kysyä. Näin harjoitus etenee.

Liikkuva -veistos

Jaa oppilaat pareihin, mielellään sekaparit eli tyttö poika -parit. Parit tekevät toisistaan vuorotellen liikkuvia veistoksia, joiden aiheena on kaveruuteen liittyvät aisat esim. epäluotettava kaveri. Liikkuvassa patsaassa on liikkuvia osia, jotka esim. käsi ja jalka, jotka toistavat saamaa liikettä. Liikkuvat patsas voi myös äännellä tai toistaa jotakin lyhyttä repliikkiä. Anna pareille lyhyt työskentelyhetki ja katsokaa sitten yhdessä syntyneitä tuotoksia.

Liikkuvat kuvat ryhmissä

Jaa oppilaat 3-5 hengen ryhmiin. Laita taululle esiin joukko otsikoita esim. laulun nimiä, pyydä ryhmiä tekemään otsikoista esim. tutuista lauluista ryhmässä ”liikkuvapatsas”. Laulu esitetään miimisesti ja muut yrittävät arvata, mikä laulu on kyseessä. Kaikkien ryhmän jäsenten pitää osallistua ”patsaaseen”.

Loppupiiri ja pohdinta

Aseta oppilaat lattialla. piiriin istumaan. Kootaan tunnin harjoitukset ja pohditaan mitä huomattiin?

- viittaa, jos yhteistyö sujui sinusta hyvin? Kerro mistä tunnistaa?
- Tuntuiko jokin harjoitus erityisen vaikealta? Miksi?
- Mistä harjoituksesta pidit eniten? Miksi?

Lisätehtävä: Tehdään ryhmissä liikkuvia patsaita, joilla käsitellään ystävyyyteen tai kaveruuteen liittyviä asioita, kuten Tällainen on hyvä ystävä? Millaista kaveria en haluaisi omistaa? jne. Kootaan ajatukset esim. taululle ja käsitellään niitä keskustellen.